

Marie van de Middelhaai d'r groot Vlèemes en Haorsteegs woordenboek, C

Marie van de Middelhaai zingt al 15 jaar in Vlijmens dialect en is bezig een dialectwoordenboek samen te stellen. Omdat zij is opgevoed door een Haarsteegse moeder en een Vlijmense vader richt zij zich op deze dialecten. Beide dialecten zijn niet uniek, maar hebben net als de andere Langstraatse dialecten dezelfde basis als het Midden-Brabants. Iedere week verschijnt een nieuwe letter met enkele dialectwoorden en iets uit de grammatica.

† = oud (bijna) vergeten woord * = nieuw woord van jonge generatie
[] = fonetisch schrift H = Haarsteeg V = Vlijmen

De C komt in dialectwoordenboeken vaak niet voor. Woorden beginnend met een c worden bij de K of de S ingedeeld omdat de c als k of s uitgesproken wordt, afhankelijk van de letter die er na komt. Volgt na de c een e of een i dan wordt de c als s uitgesproken (ezelsbruggetje: het ei van Columbus), bij alle andere volglletters als k. Omdat ik herkenbaarheid vanuit het Nederlands belangrijk vind, kies ik wel voor de C in mijn woordenboek. Ik vermeld echter ook de variant met de s of k, voor ieder het zijne, voor *chocolade* dus zowel *ceclaode* en **checlaode*, ***choclaode* als *seclaode* en **sjeclaode*

canallie/kanallie [kanali], **c'nàòlie/kenàòlie** [kənɔli] (de, 'n) van het Franse canaille = gemeen wijf. *Wè'n canallie is zij toch!* = *Wat is zij toch een helleveeg!*

canada [kanada], **canneda** [kanəda], (de, 'ne) = Canadese populier, boom van de klomp.

cattiekiesemus [katəkiəsəməs], **cattchismus** [katəχisməs], (de, 'ne) = (katholieke term) catechismus.
De cattiekiesemus aframmelen. = *De catechismus opdreunen.*

ctróén/setróén [sətru:n] (de, 'ne)

1. citroen. *Bringde gij zó drie gladde ctróénen mee?* = *Breng jij straks drie gladde citroenen mee?*
2. citroenbrandewijn of citroenjenever. *'n Cetroentje mi súiker.* = *Citroenjenever met suiker.*

c'fee/kefee [kəfeɪ] (†de, 't, 'n) = café. *†Op c'fee gaon.* = *Naar het café gaan.*
Gòòde mee nàòr †de c'fee? = *Ga je mee naar het café?*
Sondags gàòn we aalt nàòr 't c'fee = *'s Zondags gaan we altijd naar het café.*

c'mmunie/kemunie [kəmyɲi] = (katholieke term) communie.

De klèèn c'mmunie = *de eerste Heilige communie.* *De gròòte c'mmunie* = *het vormsel.*

c'mmuniekaant/kemuniekaant [kəmyɲika:nt] = communicant, kind wat communie doet
c'mmuniepakske/kemuniepakske (H) [kəmyɲipakskə], **c'mmuniepekske/kemuniepekske** (V) [kəmyɲipekskə] ('t, 'n) = communiepakje, communiekleding voor een jongen

coyboy/koyboy [kɔjboɪ] = cowboy. *Doede mee coyboy en boef?* = *Doe je mee cowboy en boef?*

Midden-Brabants

Alle Midden-Brabantse dialecten, waar het Hàðrstéég en Vlèemes onder vallen, hebben dezelfde basiskenmerken. Een typisch kenmerk is het gebruik van lange klanken, zoals in:
Gòòde mee daansen bè Fraans Jaansen? = *Ga je mee dansen bij Frans Jansen?*

'n cetroentje m' súiker. (Foto: Rini Wouters)

